

maart 2024

Agenda

Op 2 maart, 7 maart en 9 maart. Wandeling met gids langs bloeiende krokussen op Landgoed Overcingel

In de geest van de vorige eigenaar van landgoed Overcingel, de heer van Lier Lels, wordt elk jaar de tuin van Landgoed Overcingel opengesteld tijdens de bloei van de krokussen.

Duizenden krokussen: één prachtig groot paars bloeiend veld. De krokustuin van Overcingel is een begrip in Assen. Elk jaar trekt deze krokuspracht vele bezoekers naar het landgoed.

Gidsen van IVN-Assen en Het Drentse Landschap verzorgen al jaren krokuswandelingen op het landgoed. De gids brengt u langs de mooiste plekken en vertelt onderweg over de geschiedenis en de bijzonderheden.

De wandelingen met gids zijn op: 2 maart en 7 maart en 9 maart en starten telkens om 14.00 uur, voor het hek bij landgoed Overcingel, Oostersingel 27, Assen. Aanmelden is niet nodig, een vrijwillige bijdrage voor landgoed Overcingel wordt op prijs gesteld. Goed waterdicht schoeisel wordt aanbevolen. Sommige paden kunnen nat zijn.

16 maart. Start nieuw seizoen onderhoud DCA-tuin

Zaterdag 16 maart starten we met het nieuwe seizoen van het onderhoud van de DCA-tuin. Zoals wellicht bekend verzamelen om 9.30 uur in het restaurant van het Duurzaamheidscentrum, waar een uitleg is over de werkzaamheden. De koffie, thee en een plak koek is gratis. We werken van 10:00 - 12:00 uur in de tuin.

We kunnen nog wel wat hulp gebruiken. Heb je nog 1 x in de 2 weken een paar uurtjes over en vind je het leuk om in de tuin te werken dan ben je welkom.

Kun je slechts een enkele keer helpen is dat ook prima, er is altijd werk te doen. Tuingereedschap en andere materialen zijn aanwezig. Let wel, je kan vies worden, trek dus passende kleding en schoenen aan.

De locatie is Bosrand 2 te Assen. Ik zie je graag zaterdag de 16^e maart of op een andere tuinwerkdag. Heb je vragen dan kun je me mailen via geke.kooistra@hotmail.com

Met vriendelijke groet,
Geke Kooistra

Dinsdag 26 maart. Jaarvergaderingen IVN en KNNV

De besturen van IVN en KNNV nodigen leden en donateurs u uit voor de Jaarvergadering op **dinsdag 26 maart 2024 om 19.30 uur** in het Duurzaamheidscentrum Assen. Medio maart ontvangt u per mail de stukken voor deze vergadering.

Vanaf ca. **20.30 uur** verzorgt Diliana Welink een lezing over **'Insectensporen'**.

Bij diersporen denken de meeste mensen aan drollen en pootafdrukken van zoogdieren en vogels. Insecten laten ook sporen achter. De variatie in hun sporen is enorm, net als hun schoonheid. Bovendien zijn ze altijd en overal te vinden. De sporen vertellen mooie verhalen over de boeiende leefwijze van de makers.

Eikel met gat (foto: Aaldrik Pot)

Workshop kruiden

Op zaterdagochtend 20 april organiseert IVN-KNNV Assen een Workshop kruiden, in samenwerking met **Marina Veldhuizen**. Veldhuizen is Heilpraktiker en ze gebruikt geneeskrachtige planten en kruiden om gezondheidsklachten te behandelen. Tijdens de workshop staat een bijzondere inheemse plant centraal. Deze plant komt bijna het hele jaar voor, maar valt niet op. Vergeleken met soortgenoten heeft deze plant de meest geneeskrachtige werking en hij is op verschillende manieren te gebruiken.

Velhuizen vertelt tijdens de workshop over deze bijzondere plant en daarna gaan de deelnemers er een zalf mee maken die als "eerste hulp" gebruikt kan worden.

Agenda: Workshop kruiden
Datum: Zaterdag 20 april van 10.00 tot 13.00 uur
Locatie: Bosrandzaal bij Duurzaamheidscentrum, Bosrand 2, 9401 SL Assen
Aanmelden: activiteiten@ivnassen.nl
Kosten: € 15,- voor leden IVN-KNNV en € 20,- voor niet-leden (contant/pin)

foto Frank Huisman

Donderdag 16 mei Minicursus eetbare wilde planten

Ontdek de wereld van het eten uit de natuur en geniet van het heerlijke lentegroen met de minicursus eetbare wilde planten. In de lente komen eetbare wilde planten, kruiden en bloemen weer volop tevoorschijn.

Natuurorganisatie IVN-KNNV Assen organiseert in mei een minicursus eetbare wilde planten. Tijdens een theorieavond en een excursie leer je van wildplukexpert en IVN Natuurgids **Leah Groeneweg** welke planten eetbaar zijn, hoe je ze herkent en gebruikt. Ze vertelt hoe je verantwoord en veilig kunt plukken, geeft verrassende recepten en benoemt ook andere toepassingen.

Agenda: Minicursus eetbare wilde planten
Datum lezing: Donderdag 16 mei van 19.30 tot 22.00 uur
Locatie lezing: Duurzaamheidscentrum Asserbos, Bosrand 2, 9401 SL. Assen

Zevenblad plukken. Foto Leah Groeneweg

Datum excursie: Zaterdag 25 mei van 10.00 - 12.30 uur.
(voor max 20 deelnemers)
excursie: Parkeerplaats achter Bistro Aa
(voormalig café De Aanleg), Asserstraat 63, 9451 TA Rolde
Aanmelden: activiteiten@ivnassen.nl
Kosten:
€ 10,- voor leden IVN-KNNV en € 15,-
voor niet-leden (contant/pin).
Alleen theorieavond kost € 2,50 voor leden en
€ 5,- voor niet-leden.

Verslagen

Verslag winterzwammenwandeling 10 februari 2024

Veel mensen denken bij paddenstoelen vooral aan de herfst. Maar ook in de winter zijn allerlei zwammen te zien. Ruim 30 mensen hadden zich aangemeld voor de wandeling in natuurgebied Het Groote Zand bij Hooghalen. In drie groepen gingen we, met gidsen van de Paddenstoelenwerkgroep van IVN-KNNV Assen, op zoek naar winterzwammen. Iedereen was verbaasd hoe veel verschillende soorten er waren. We zagen specifieke winterzwammen, zoals de winterhoutzwam, maar bijvoorbeeld ook het fopelfenbankje, citroenstrookzwam, vermiljoenhoutzwam, geel hoorntje, echte judasoor, roodgerande houtzwam, oorzwammetje en slijmzwammen. Gezien de enthousiaste reacties na afloop is de winterzwammenwandeling zeker voor herhaling vatbaar.

Snertwandeling viel in de smaak

Op zaterdag 3 februari was de jaarlijkse snertwandeling van IVN en KNNV. Ongeveer 40 deelnemers wandelden samen door de Zeegse Duinen. Het was lekker weer en de natuurgidsen hadden interessante verhalen te vertellen. We kwamen langs een jeneverbes die in zijn soort de grootste was in West-Europa en meer dan 80 jaar oud. Deze imposante struik had een doorsnee van maar liefst 20 meter, waardoor je er midden in kon staan. Jeneverbessen hebben een geneeskrachtige werking zo werd ons verteld. Het is o.a. een middel tegen windrigheid. Dat is wel handig om te weten bij een snert wandeling...

We liepen langs het Siepelveen, bij dat meertje stond veel gagel. Dat had een prachtige rood bruine kleur en ruikt eucalyptusachtig. Gagel werd vroeger beschouwd als een medicinale plant. Het werd ook gebruikt om motten in kleding te bestrijden.

Daarna kwamen we langs een heuse bomkrater. Deze was ontstaan doordat Engelse bommenwerpers op de terugweg bommen afwierpen boven dunbevolkt gebied om langer en veiliger te kunnen vliegen. In de krater leven kikkers en salamanders. Tenslotte liepen we in het bos langs bungalows. Je snapt eigenlijk niet dat er destijds toestemming is gegeven voor de bouw van deze recreatiewoningen.

Na de wandeling werd snert en soep gegeten in Het Witte Huis. Dat was heel gezellig en het smaakte prima! De organisatoren en de natuurgidsen wil ik via deze weg nog hartelijk bedanken voor de geslaagde snertwandeling.

Herman Spoelstra

Nieuwe webmaster IVN-website stelt zich voor

Op 21 februari 2024 zijn de laatste zaken tussen de oude en de nieuwe webmaster uitgewisseld waardoor de website vanaf dat moment volledig is overgenomen door Claudia de Boer. Ze had in december al een start gemaakt door wat content te plaatsen.

Claudia de Boer: "Ik ben sinds april vorig jaar lid. Ik vind het belangrijk dat, als je lid wordt van een vereniging, je een actieve rol gaat vervullen. Samen maken we de vereniging. Terwijl ik eigenlijk nog geen lid was, heb ik samen met Frank Huisman plannen gemaakt voor een workshop Smartphone fotografie. Die hebben we inmiddels gegeven en daar heb ik een aantal van jullie al mogen ontmoeten.

Ik heb eerder een aantal jaren de website voor 'het Culturele hart' (een samenwerking tussen alle Assense culturele instellingen) gedaan. Tijdens de IVN-ledenvergadering in november werd om een nieuwe webmaster

gevraagd, ik heb me toen voor deze klus aangemeld.

Samen maken we ook de site. Ik ben afhankelijk van de leden om iets te kunnen plaatsen. Dus als je iets hebt, stuur het op! Dit kan naar claudia.deboer@gmail.com."

Nog een tip: foto's maken een site aantrekkelijk. Als het lukt om een foto bij de tekst aan te leveren, wordt dit erg gewaardeerd. Met name 'liggende' foto's zijn geschikt voor op een site. Maak je een foto met je mobiel? Kantel je mobiel zodat je een liggende foto kunt maken.

Vogelnestje

In onze tuin valt mijn oog op een groepje paddenstoeltjes: vogelnestjes. Het mag duidelijk zijn hoe het paddenstoeltje aan zijn naam komt. Maar als enthousiaste vogelaar komt bij mij toch de vraag op: zoveel nestjes bij elkaar? 'vreemde vogels'!

Marian Blom

Cursus biologisch moestuinieren

In de periode april - mei organiseert muistuincollectief 'De Witte Vlieg' een cursus biologisch moestuinieren. Vier avonden theorie en twee ochtenden in de praktijk. Met enige boekenwijsheid, maar vooral tips en trucs vanuit eigen ervaring.

- Uitgangspunten biologisch tuinieren
- Mest, compost en grondbewerking
- Zaaien, verspenen, dunnen, wieden
- Combinatieteelten, vruchtwisseling
- Zelf een teeltplan maken

De kosten zijn € 50,- bij een groep van acht cursisten.

De theorie avonden zijn van 20.00 tot 22.00 uur, de praktijkochtenden op de zaterdag van 9.00 – 12.00 uur.

De praktijkochtenden worden gegeven op de biologische moestuin aan de rand van Assen.

Meer informatie: Gerard Wezenberg, tel.: 0592 – 340872, website: www.stekenstreek.nl

Belangstelling voor een Werkgroep Kruiden?

Uit gesprekken met leden en niet-leden blijkt dat er veel belangstelling is voor inheemse kruiden en hun toepassingen. Als je kruiden wilt gebruiken heb je kennis nodig van planten, het oogsten en bewaren. En moet je weten waarvoor je ze kunt gebruiken en hoe je ze moet bereiden. Kruiden kunnen vers of gedroogd gebruikt worden of worden verwerkt tot oliën, tincturen, extracten, in thee enzovoort.

Lijkt het je leuk om jouw kennis over kruiden te delen en/of te vergroten samen met andere geïnteresseerden?

Weet je iemand die dit leuk zou vinden of heb je vragen?

Laat dit dan weten via kruiden@ivnassen.nl.

Als er voldoende belangstelling is, organiseren we een bijeenkomst om kennis te maken en van elkaar te horen welke ideeën er zijn over de invulling van een Werkgroep kruiden.

Frank Huisman

Boekentip voor IVN en KNNV leden

door: *Ireen W. van der Knoop*

"Herken wie ik ben" - de natuur in beeld op herkenningskaarten Jasper de Ruiter (natuurillustrator) – Tringa Paintings 2e druk 2023 191 bladzijden, geplastificeerde kaft, 15 cm x 21 cm., 24, 95euro
Te bestellen bij www.jasperderuiter.com

Het handzame boekje bestaat uit een compilatie van herkenningskaarten (voorheen zoekkaarten genoemd), van (bijna) alle dieren en planten die je in Nederland kunt aantreffen.

De gids is opgedeeld in biotopen, te weten: Stad, Tuin, Water, Buitengebied, Bos & Heide en Kust & Duin. De hoofdstukken worden telkens voorafgegaan door een toelichting. De bedoeling van deze gids is om planten en dieren makkelijk op naam te kunnen brengen, aan de hand van accurate en natuurgetrouwe tekeningen. Daarbij is er ook aandacht voor diersporen. Zelf bezit ik veel naslagwerken over de natuur, maar het is handig om alle informatie in één gids gebundeld te hebben. Om thuis te bestuderen en/of om mee te nemen in het veld.

Bijdrage van Luit Staghouter

Eind januari ontdekte ik op de onderkant van een dode tak (onder een dennenboom) een overwinterende **bremsschildwants** (rechts). De volwassen wants overwintert meestal in de droge strooisellaag onder de voedselplant, maar ze zijn in de winter ook wel in dennen gevonden. De kleur is afhankelijk van het seizoen tussen rood / bruin-groen en geel-groen. De elytra (dekschilden) hebben een smalle blauwgrijze buitenrand. Het schildje (scutellum) is groot en driehoekig met een iets lichtere punt. Het connexivum (aan de zijkant zichtbare deel achterlijf) is opvallend geel. De wants (links) fotografeerde ik vorig jaar op 25 mei.

Het zilveren boomkussen is een **myxomyceet** en komt vrijwel over de hele wereld voor. De vruchtlichamen zijn het hele jaar te vinden, maar vooral in het voorjaar op staand of liggend dood hout, meestal van loofbomen. Het kussenvormig vruchtlichaam bereikt een diameter tot ± 8 cm. De inhoud is aanvankelijk zacht en wit maar wordt later droog en chocoladebruin door de sporen. De buitenkant is wit en dun als papier, daarna zilverachtig glanzend en ten slotte ook chocoladebruin. De huid scheurt open waarna de sporen zich met de hulp van regen en wind verspreiden.

De eerste foto maakte ik op 17 februari. De myxomyceet verkeerde toen in het eindstadium van het plasmodium en had nog een korrelige structuur. Omdat ik nieuwsgierig was naar de ontwikkeling stapte ik op 19 en 20 februari weer op de fiets. In slechts een paar dagen tijd bleek er veel veranderd. Een belangrijk verschil tussen myxomyceten (in het verleden slijmzwammen genoemd) en zwammen is

hun celwand, bij 'echte' zwammen zit daarin chitine, myxomyeten hebben dat eiwit niet. De chitine zorgt voor stevigheid van de celwand.

Op 20 december ontdekte ik op een deel van een dode tak een bijzonder interessant zwammetje, de **Kogelwerper** (met o.a. de aardsterren behorend tot de familie Geastraceae). Kogelwerpertjes komen in de periode september-november vaak in grote groepen voor op o.a. vochtig vermolmd loof- en naaldhout, maar de kleine vruchtlichamen (1-2 mm) vallen nauwelijks op. Ik nam het takje mee naar huis in de hoop een leuke foto van een kogel ($\varnothing 1$ mm) te kunnen maken. Tot op heden is dat nog niet naar tevredenheid gelukt. De jonge vruchtlichamen zijn gesloten kogelvormig. Bij rijpheid splijt het buitenmembraam van het vruchtlichaam stervormig open in 5 tot 9 goud- of oranjegele slippen en wordt de kogel (een bruinzwart bolletje) zichtbaar, met daarin de sporen.

Vrij snel daarna wordt de kogel afgeschoten, doordat het onderliggende 'schoteltje' binnenstebuiten klappt. Dit schoteltje blijft vervolgens achter als een glazig, bol vlies op de weer naar boven gerichte slippen. De kogelwerper kan het kogeltje afschieten tot een hoogte van vier meter en een afstand overbruggen van vijf meter. Het tijdsverschil tussen deze foto's bedraagt 11 minuten. Ik zag het vliesje op de foto rechts omhoog komen.

Deze sperwer kwam zondag even bij ons in de tuin kijken....

Op zondag 25 februari 2024 ontdekten wij een sperwer in de tuin. Eerst op de grond, later in de boom of op de pergola. Een poging een vogeltje te verschalken mislukte. Vermoedelijk was deze sperwer al eens eerder op bezoek geweest. Op een morgen ontdekte we allemaal veertjes op de grond.
Alex Middelburg

Peelo in het groen januari

foto Bart Pijper

Het jaar is al bijna een maand oud en er was weer veel te beleven buiten.

Het was de eerste dagen koud en er lag een laagje sneeuw. Het is dan leuk om in de verse sneeuw te zoeken naar sporen van dieren en vogels.

Tijdens de koude periode laag er bij ons op de oprit een hoopje bij nader onderzoek was het een braakbal van een steenmarter die de muizen had uitgebraakt. Nu komen steenmarters voor in Peelo en ver daarbuiten maar we zien ze maar zelden.

Wel zien we vaak de schade die ze aanrichten aan auto's of als ze de weg gevonden hebben onder de dakpannen. Maar het zijn ook nuttige dieren ze eten veel muizen, ratten, en vogeleieren. Als men er last van heeft gaat men vaak over tot verjagen van de steenmarter, maar er is vaak een reden dat hij daar juist woont en foerageert. Je kunt ook kiezen om de steenmarter een nestkast aan te bieden zodat hij geen schade meer maakt aan de woning op de zoogdieren site staat een mooi bouw pakket.

Na de sneeuw kwam weer de warmte en regen over ons heen met soms een beetje zon.

Het werd van min 7 graden naar plus 12 graden en dat kon je zien aan diverse planten vooral die in de tuinen stonden. Ik zag al winterakoniet, sneeuwkllokjes, kerstroos, winterjasmijn, vele soorten prunussen, winterkamperfoelie, toverhazelaar, Boerenkrokus, speenkruid, bloeien.

Op het einde van de maand toen de temperaturen nog meer opliepen hoorde je alweer diverse vogels hun hoogste lied zingen en de eerste insecten kwamen alweer van de zon genieten. Dansmuggen, Vuurwantsen, en een aardhommel koningin. De winter paddenstoelen waren ook nog zichtbaar als de sneeuw ze niet geheel had ondergesneeuwd en na de sneeuw kwamen alweer wat algemene paddenstoelen naar boven.

Groeten **Johan Scheeres**.

Winterkamperfoelie

Vuurwants

EINDE NIEUWSBRIEF

Kopij voor de volgende Nieuwsbrief vóór 26 maar 2024 sturen naar:

nieuwsbriefivn-knnv@ivnassen.nl

KNNV afd.Assen

Secr. Henk Blouw

secre_assen@assen.knnv.nl

redactie

Theo de Grijs

IVN Assen

Secr. Herman Spoelstra

secretaris@ivnassen.nl

Geen voorjaar zo vlinderloos als dat van 2023

■ Vlinderstichting bezorgd over schrikbarende terugloop vlinders

Een dag om nooit te vergeten, 16 december 2023. In de Boerhoorn in Zuidwolde werd het 50-jarig jubileum van Natuurvereniging Zuidwolde gevierd en het 40-jarig jubileum van de landelijke Vlinderstichting.

HERO MOORLAG

Joop Verburg werd geridderd, er waren drie excursies, een eenvoudige maaltijd en een fantastische feestavond. Kars Veling en Annette van Berkel van de Vlinderstichting lieten die avond spectaculaire films zien over vlinders.

Vooraf de film over het bont zanddoogje, van paring, eiafzet, larfe, volgroeide rups, pop en het uitslippen van de vlinder uit de pop had alder belangstelling in de zaal. Een bijzonder educatieve film, knap samengesteld. Het bont zanddoogje werd gelukkig in 2023 nog redelijk vaak in het hele land gezien. Kars Veling liet de terugloop van een aantal vlinders zien, met name heivlinder, argusvlinder en kleine vos. Eventuele oorzaken werden genoemd, zoals kurkdroog voorjaar, stikstof, bestrijdingsmiddelen en klimaatverandering.

In 2017 werd landelijk nog eens goed gekeken naar het voorkomen van de argusvlinder. Het bleek dat deze fraaie vlinder op de oostelijke zandgronden vrijwel geheel was verdwenen. Juist in dat jaar waren wij op het kanaaleiland Guernsey. Tegenover het hotel begon een kilometerslang smal pad over de rotsen met diep onder ons de oceaan. Veel bloeiende wilde planten waarop bijen, hommels en vlinders zaten.

Argus

Na 30 meter lopen zagen we de eerste argusvlinder, zonnend op de rotsen. Prachtig beest. Niet veel 'ogen' op de bovenkant van de vleugels, maar de foto van de parende argusvlinders laat de onderkant zien met veel meer 'ogen'. In de Griekse mythologie is Argus Panoptes een reus met honderd ogen verdeeld over zijn lichaam, waarvan er nooit meer dan twee slapen. Pan betekent alles, optes staat voor ziend. Argus zag al-

Kleine vos op kale jonker. FOTO'S HERO MOORLAG

les. Vanwege de vele oogvormige vlekken kreeg de argusvlinder zijn naam. Het is een standvlinder. De soort leeft in natuurlijke graslanden. Het vrouwtje zet haar eitjes af op grassen. Waarschijnlijk door erg droge lentes en zomers verdroren grassen snel en komen eitjes om. Dat kan een oorzaak zijn van het ver-

dwijnen van de argusvlinder uit het oosten van ons land.

De Vlinderstichting noemt echter ook de verhoogde stikstofdepositie, verwaarde bestrijdingsmiddelen en klimaatverandering. De stichting beziet deze toestand met argusogen en heeft een beschermingsfonds in het leven geroepen om in de toe-

komst weer meer vlinders terug te krijgen.

Overwinterende kleine vos

De meeste vlinders overwinteren als ei, rups of pop. Standvlinders als argusvlinder, dagpauwoog, gehakkelde aurelia en kleine vos overwinteren als imago (volwassen vlinder). Dat doen ze in schuurtjes, op zolders en in de carport. Was de argusvlinder algemeen, de kleine vos was zeer algemeen. Diep triest dat je ze nergens meer ziet. Dan denk ik aan het overwinteren. Droge vorst deert ze niet, maar de huidige winters zijn kietsnat, vooral die van nu. Vaak een luchtvochtigheid van 90 procent. Is het te vochtig voor overwinterende vlinders? Spelen schimmels een rol? Halen ze in die natte omstandigheden het voorjaar wel? Of toch verhoogde stikstof in de lucht? Zeg het maar.

Er is iets wezenlijks in de insectenwereld veranderd. Tijdens de manifestatie Vlinder2000, waaraan heel Zuidwolde meedeelde, telde Joop Verburg 100 tot 200 vlinders in de Vlinderdertuin. In 2023 hooguit 16, maar meestal niet meer dan vier. De Vlinderstichting: 'Geen voorjaar zo vlinderloos als dat van 2023.' Wat was die kleine vos gemakkelijk om voor educatie in de klas te gebruiken: rupsen, poppen en vlinders. Helaas, hij is vrijwel nergens meer waargenomen. Diep en dieptreurig!

'Ogen' aan de onderkant van de vleugel van een argusvlinder.

Argusvlinder op Guernsey.

Bont zanddoogje in Hoogeveen.

Elzen in de winter laten wonderlijke paddenstoeltjes zien

JOOP VERBURG

Het is een leuke bezigheid om bomen aan het wintersilhouet te herkennen. Bij veel bomen is dat lastig, maar bij berken niet moeilijk.

Ook elzen zijn in de winter goed te herkennen aan de ruige stam, wilde takken en vooral aan de proppen. Dat zijn de vrouwelijke bloemen van vorig jaar die nog aan de boom hangen. Veel vogels bezoeken elzen om uit die proppen zaadjes te peuteren. Sijsjes, vinken en mezen zijn dikwijls te ontdekken in elzen. Ze bungelen aan de takjes en met hun scherpe snafeltjes kunnen ze voedsel bemachtigen.

Maar aan en bij elzen is nog meer te zien. Bij veel elzen kun je aan de proppen die aan de boom hangen een soort vlag zien. Dat is de vrucht van een schimmel die de prop aan het verteren is. Vanwege die vlag heet de schimmel elzenvlag. Wan-

neer die vlag ontstaat is hij geelrood. In de winter wordt hij donkerbruin. Er zijn elzen waaraan honderden elzenvlaggen zitten. Er bestaan nog andere schimmels die elzenproppen verteren, zoals de superkleine elzenpropschotelletjes. Het is niet alleen leuk om ze te vinden, maar vooral om te leren hoe mooi de natuur in elkaar zit. Het zijn schimmels die specifiek een bepaalde boom of een deel daarvan kunnen verteren.

Kelkje op katjes

Er is een paddenstoeltje dat het gemakkelijkst te vinden is van al die soorten rondom elzen. Elzen hebben naast proppen, de vrouwelijke 'bloemen', ook mannelijke bloemen, de elzenkatjes. Die worden vaak snottersbellen genoemd. Je kunt ze in deze tijd als bungelende stuifmeelverspreiders aan de boom zien hangen.

Anders dan proppen vallen elzenkatjes direct na de bloei op de grond.

Elzenkatjesmummiekelkje. FOTO JOOP VERBURG

Dat gebeurt ieder jaar, dus vorig jaar ook. Een deel van die katjes werd geïnfecteerd door een schimmel: het Elzenkatjesmummiekelkje. Die

schimmel verteert heel specifiek die katjes. Een jaar later, dus in deze tijd, groeien op de restanten, de mummies die overblijven van de katjes,

Elzenvlag op elzenprop. FOTO IRMGARD BALLAST

paddenstoeltjes. Ze zijn niet moeilijk te vinden. Wanneer je op de bodem onder elzen wat blad wegstrijkt kun je onder elzen die kleine paddenstoeltjes vinden. Juist in deze tijd verschijnen ze en kunnen ze sporen produceren, die dan terecht kunnen komen op de nieuwe naar beneden gevallen elzenkatjes. Zo kan het proces opnieuw beginnen. De natuur zit ongelofelijk mooi in elkaar.